

Силабус курсу Фонди соціального страхування

Ступінь вищої освіти – бакалавр
Галузь знань: 23 Соціальна робота
Спеціальність: 232 Соціальне забезпечення
Освітньо-професійна програма – «Соціальне забезпечення»

Рік навчання: 4, Семестр: 8

Кількість кредитів: 5 Мова викладання: українська

Керівник курсу

ІІІ канд. екон. наук, доцент Федорович Ірина Михайлівна

Контактна інформація i.fedorovych@wunu.edu.ua

Опис дисципліни

Дисципліна «Фонди соціального страхування» спрямована на формування у студентів теоретичних знань та вироблення практичних навичок щодо організації діяльності фондів соціального страхування з огляду на специфіку їх функціонування, ефективного застосування базових концепцій, що пояснюють механізми управління такими соціальними інституціями. Дисципліна зорієнтована на формування системного розуміння взаємозв'язків між усіма учасниками соціального страхування, включаючи застрахованих осіб та фонди соціального страхування.

Головним завданням курсу є оволодіння методологією критичного аналізу функціонування фондів соціального страхування та оцінки ефективності формування їх ресурсів із одночасним виокремленням невирішених проблем з подальшим обґрунтуванням напрямів їх розв'язання, набуття навичок щодо управління діяльністю фондів соціального страхування з метою покращення надання ними соціальних послуг і реалізації соціальної політики держави.

Структура курсу

Години (лек. / практ.)	Тема	Результати навчання	Завдання
4 / 4	1. Теоретичні основи формування фондів соціального страхування, їх сутність та значення	Розуміти значення та основні засади функціонування фондів соціального страхування. Знати відповідну економічну термінологію, вміти пояснювати базові концепції соціального страхування	Тести, питання

4 / 4	2. Особливості функціонування фондів соціального страхування у зарубіжних країнах	Знати особливості функціонування фондів соціального страхування в окремих зарубіжних країнах, аналізувати напрямки трансформації системи соціального страхування в Україні із врахуванням прогресивного зарубіжного досвіду	Тести, питання
6 / 6	3. Особливості формування доходів державних фондів соціального страхування в Україні	Знати види доходів державних фондів соціального страхування в Україні. Вміти аналізувати їх склад та структуру. Знати порядок сплати єдиного соціального внеску, пропорції його розподілу між фондами загальнообов'язкового державного соціального страхування	Тести, питання
6 / 6	4. Пенсійний фонд України	Знати завдання та особливості діяльності Пенсійного фонду України, склад доходів та видатків бюджету ПФУ. Розуміти особливості фінансового адміністрування та менеджменту в діяльності центральних та територіальних органів ПФУ. Вміти оцінювати ефективність функціонування ПФУ	Тести, питання, задачі
6 / 6	5. Фонд загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття	Знати функції, завдання та особливості діяльності Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття. Здатність здійснювати аналіз доходів і видатків бюджету Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття та оцінювати ефективність його функціонування	Тести, питання, задачі
6 / 6	6. Недержавні пенсійні фонди	Знати організаційно-функціональну структуру недержавного пенсійного фонду. Розуміти особливості формування доходів та здійснення видатків недержавних пенсійних фондів. Вміти розраховувати пенсійні виплати із недержавних пенсійних фондів	Тести, питання
4 / 4	Тема 7. Фонд соціального захисту осіб з інвалідністю	Знати завдання та функції Фонду соціального захисту осіб з інвалідністю в Україні. Розуміти механізми та джерела фінансування Фонду соціального захисту осіб з інвалідністю в Україні. Знати процедури та критерії отримання соціальних виплат та пільг особами з інвалідністю. Розуміти виклики та перспективи розвитку Фонду соціального	Тести, питання

		захисту осіб з інвалідністю в сучасних умовах.	
4 / 4	8. Вдосконалення діяльності фондів соціального страхування в Україні	Визначати проблеми діяльності фондів соціального страхування в Україні. Вміти обґрунтувати власне бачення перспектив розвитку системи фондів соціального страхування в Україні	Тести, питання

Літературні джерела

1. Болотіна Є. В., Шубна О. В., Бившева Л. О., Колесникова Г. М. Проблеми розвитку пенсійного забезпечення в Україні в контексті соціального захисту. Економічний вісник Донбасу. 2021. № 1 (63). С. 162–170.
2. Булигіна А. В., Загорська Д. М. Пенсійний фонд України та вдосконалення пенсійного забезпечення. Бізнес Інформ. 2020. № 7. С. 160–165.
3. Вальчук О. І. Етапи формування публічної політики в системі державного соціального страхування України. Публічне управління і адміністрування в Україні. 2021. Вип. 21. С. 7–10.
4. Гайдук І. С. Аналіз ефективності інвестиційної діяльності недержавних пенсійних фондів на фінансовому ринку України. Молодий вчений. 2020. № 6(2). С. 197–202.
5. Грабовська Г. М., Заїка В. П. Накопичувальна пенсійна система як складова недержавного пенсійного фонду. Молодий вчений. 2020. № 1(1). С. 21–25
6. Димніч О., Стецюк Т., Гаманков Д., Пархета Л. Участь громадян у діяльності недержавних пенсійних фондів: проблеми і мотивація. Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики. 2021. № 1. С. 515–521.
7. Журавка О. С., Босак І. Л., Кубах Т. Г., Мордань Є. Ю. Аналіз та прогнозування розвитку ринку добровільного медичного страхування в Україні. Вісник Сумського державного університету. Серія Економіка. 2022. № 2. С. 50–58.
8. Ковалевич Д. А. Проблеми фонду соціального страхування в сучасних умовах. Вісник Чернівецького торговельно-економічного інституту. Економічні науки. 2020. Вип. 1-2. С. 149–159.
9. Коваленко Ю.М., Коваленко І.І. Еволюційні тренди в системі інвестиційних і пенсійних фондів в Україні. Економічний вісник. 2020. № 4. С. 43—52.
10. Козлова В. Я. Системні засади фінансування фонду соціального страхування: наслідки злиття. Ефективна економіка. 2020. № 5. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2020_5_85.
11. Кучма О. Л. Чинники, які впливають на надходження коштів до Пенсійного фонду України. Молодий вчений. 2020. № 7(2). С. 203–207.
12. Лопушняк Г. С. Фінансові аспекти функціонування Пенсійного фонду України. Ефективна економіка. 2020. № 11. URL: http://www.economy.nauka.com.ua/pdf/11_2020/8.pdf.
13. Малишко Є. О. Аналіз сучасного стану та розвитку системи пенсійного забезпечення в Україні. Інфраструктура ринку. 2020. № 45. С. 233–241. URL: http://www.market-infr.od.ua/journals/2020/45_2020_ukr/39.pdf.
14. Марич М. Г. Соціальне страхування : навч. посібник. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2022. 176 с.

15. Мацедонська Н. В. Особливості функціонування фондів соціального страхування в країнах світу. Східна Європа: економіка, бізнес та управління. 2020. Вип. 2. С. 392-398.
16. Основи законодавства України про загальнообов'язкове державне соціальне страхування № 16/98-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/16/98-%D0%B2%D1%80#Text>.
17. Приймак І. І., Мацькова В. В. Роль недержавних пенсійних фондів у формуванні пенсійних заощаджень громадян України. Причорноморські економічні студії. 2020. Вип. 55(2). С. 80-86.
18. Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування : Закон України № 1058-IV (ред. від 14.08.2021 р.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1058-15#Text>.
19. Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття : Закон України № 1533-III від 02.03.2000 р. (зі змінами та доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1533-14>.
20. Про затвердження Положення про Пенсійний фонд України : Постанова Кабінету Міністрів України від 23 липня 2014 р. № 280. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280-2014-%D0%BF#Text>.
21. Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування : Закон України від 08.07.2010 р. № 2464-VI (зі змінами та доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2464-17>.
22. Роз'яснення Фонду соціального страхування України для застрахованих осіб щодо поетапного впровадження електронної форми листків непрацездатності (07.06.2021). Медичне право. 2021. № 2. С. 159-162.
23. Сідельникова Л. П., Луцик Т. Є. Фінансове забезпечення пенсійного захисту населення України. Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Економіка і управління. 2020. № 2. Т. 31 (70). С. 142–147. URL:
24. Старосельцева О. В. Правовий статус фонду соціального страхування України. Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції. 2018. Вип. 2(1). С. 117-120.
25. Татарин Н. Б., Ковальчук Ю. В., Цюник С. І. Недержавні пенсійні фонди: модернізація, тенденції та проблеми розвитку в Україні. Економіка та держава. 2021. № 5. С. 82–86.
26. Трунова Г. А. Принцип паритетності управління фондами соціального страхування як гарантія реалізації прав застрахованих осіб. Правова держава. 2020. Вип. 31. С. 306-315.
27. Чічкань М. В. До питання про загальнообов'язкове державне соціальне страхування як гарантію права на соціальний захист в Україні. Юридичні гарантії забезпечення прав громадян на працю і соціальний захист : тези доп. та наук. повідомлень учасників X Міжнар. наук.-практ. конф., м. Харків 9 жовтня 2020 р. / За ред. О. М. Ярошенка. Харків : Право, 2020. С. 522–524.
28. Яковленко М. С. Пенсійний фонд України як суб'єкт вирішення спорів у сфері соціального забезпечення. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія : Право. 2021. Вип. 65. С. 416-419.
29. Lisovska O. Health insurance in the Ukrainian insurance market. Theoretical and empirical scientific research: concept and trends : Collection of scientific papers «ΛΟΓΟΣ» with Proceedings of the International Scientific and Practical Conference, July 24, 2020. Oxford,

United Kingdom : Oxford Sciences Ltd. & European Scientific Platform. Vol. 1. P. 26–28.

30. Zhayvoronok I., Chernyakhivska V., Bilyk O., Charkina A., Farynovych I. Strategy for improving the quality of life in countries with economies in transition. International Association of Engineering and Management Education (IAEME). 2020. P. 523–531.

Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів і перескладання. Для виконання усіх видів завдань студентами і проведення контрольних заходів встановлюються конкретні терміни. Перескладання модулів проводиться в установленому порядку.

Політика щодо академічної доброчесності. Списування під час проведення контрольних заходів заборонені. Під час контрольного заходу студент може користуватися лише дозволеними допоміжними матеріалами або засобами, йому забороняється в будь-якій формі обмінюватися інформацією з іншими студентами, використовувати, розповсюджувати, збирати варіанти контрольних завдань.

Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, карантин, воєнний стан, хвороба, закордонне стажування) навчання може відбуватись в дистанційній формі за погодженням із керівником курсу з дозволу дирекції факультету.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3	Модуль 4	Модуль 5
10%	10%	10%	10%	5%	15%	40%
Поточне оцінювання (Теми 1-4)	Модульний контроль 1 (Теми 1-4)	Поточне оцінювання (Теми 5-8)	Модульний контроль 2 (Теми 5-8)	Тренінг	Самостійна робота	Екзамен
Середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час занять	1. Тестові завдання (5 тестів по 8 балів за тест) – макс. 40 балів. 2. Теоретичні питання (2 питання по 30 балів) – макс. 60 балів.	Середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час занять	1. Тестові завдання (5 тестів по 8 балів за тест) – макс. 40 балів. 2. Теоретичне питання – макс. 30 балів. 3. Задача – макс. 30 балів.	Середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час виконання завдань на тренінгу	Середнє арифметичне з оцінок, отриманих за самостійну роботу	1. Теоретичні питання (2 питання по 30 балів) – макс. 60 балів. 2. Тестові завдання (10 тестів по 2 бали) – макс. 20 балів. 3. Задача – макс. 20 балів.

Шкала оцінювання студентів:

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	відмінно
B	85-89	добре
C	75-84	добре
D	65-74	задовільно
E	60-64	достатньо
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом